

Helle Thorning-Schmidts tale ved Socialdemokraternes partikongres

Taler

Helle Thorning-Schmidt
Partiformand for
Socialdemokratiet

Dato

25. september 2010

Sted

Aalborg

1 Før jeg går i gang med min beretning, vil jeg sende en hilsen til alle de mange mænd og kvinder, som tjener Danmark i udlandet. Jeres virke er vigtig og værdifuld.

5 Jeg vil også gerne sende en særlig hilsen til vores soldater i Afghanistan. I skal vide, at vi tænker på jer. Så sent som i denne uge led vi som nation endnu et smerteligt tab i Afghanistan. Et tab, der ikke kan beskrives med ord. I, der er derude, skal vide; at I og jeres pårørende er i vores tanker. Vi er jer dybt taknemmelige for jeres indsats for Danmark.

10

Kære kongres.

Danmark er klar til forandring.

15 Og vi er klar til at stå i spidsen for den forandring.

Vi er klar til at skabe job, hvor der nu bliver delt fyresedler ud.

Vi er klar til at skabe vækst, hvor nøglen nu bliver drejet om.

20

Vi er klar til at bygge bro, hvor man nu dyrker splittelse og modsætninger.

Vi er klar til at tage ansvar, hvor man nu lægger ansvaret fra sig.

25 Budskabet fra denne kongres er lige så ambitiøst, som det er enkelt: Vi er klar til at lukke et kapitel i Danmarks historie og åbne et nyt. 9 år med VKO er nok. Vi skal videre. Fra dødvande og tungsind. Til fremgang og optimisme.

30 Vi tror på Danmark. Vi er klar til forandring.

Der er nogen, som skal bruge 10 drømme for Danmark.

Jeg nøjes med en enkelt. Og det er, at vi igen viser, at det særlige ved Danmark er
35 vores evne til at skabe fremgang for alle mennesker. At selv når det stormer og
lyner, og globaliseringens lykkeriddere kræver, at vi afskaffer velfærdssamfundet,
så er vi i stand til at bygge et Danmark, hvor der er plads til alle.

Vores børn og unge skal have en uddannelse, en praktikplads og en vej ind i
40 arbejdslivet. Ældre skal mødes med respekt og omsorg.

Vi vil ikke alene have verdens bedste hospitaler og behandling. Vi vil også have
en fuldstændig fri og lige adgang til sundhed.

45 Vi vil have tryghed i gaderne og ikke børn i fængslerne.

Vi vil have et Danmark i balance, hvor vi gør op med ghettoerne, og hvor hver
landsdel tæller med samme lod i vægtskålen.

50 Og vigtigst af alt. Danmark skal atter i arbejde. Vi skal igen have en bomstærk
økonomi. Vi skal give vores virksomheder et nyt rygstød i den globale
konkurrence.

Den første og største opgave for en ny S-ledet regering er helt entydigt at få
55 bragt dansk økonomi på fode. Vi har gjort det før. Og det er en opgave, vi igen
med stolthed påtager os.

For hvis ikke os - hvem så.

60 Der findes intet parti i Danmark, som er mere bevidst om behovet for en stærk
og sund økonomi. Vi ved præcis, hvem der kommer til at betale regningen for
ufinansierede skattelettelser, katastrofal krisepolitik og svag og slingrende
budgetstyring.

65 Det bliver de mennesker, som er så langt væk fra at være årsag til den
økonomiske krise, som man overhovedet kan komme.

Hårdtarbejdende familier, der mest af alt ønsker tryghed i hverdagen. Mænd og
70 kvinder uden job, men med lysten til at virke og ønsket om at forsørge sig selv.

Vores ældre som gennem et langt liv har knoklet og puklet for at få enderne til at
mødes. Børn og unge som er så afhængige af at få en fair første chance i livet. Og
75 mennesker, som med sygdom i sind eller krop er helt afhængige af vi andres
ufortrødne og uforbeholdne støtte.

De mennesker skal vide en ting: I kan regne med Socialdemokraterne. I kan
regne med os.

80 Der er ingen grund til at lægge skjul på, at udfordringerne for den danske
økonomi er enorme.

Hvis man vil have slesk tale og dyr rødvin, må man gå et andet sted hen.

85 Hvis man vil eje hele verden eller for den sags skyld et hus, hvor lyset altid er
tændt, må man gå et andet sted hen. Og hvis man tror det hele kan løses med en
rask svingom fredag aften, ja, så skal man gå et helt andet sted hen.

Vi siger tingene som de er. Medvind på cykelstien er afløst af modvind.
90 Højvækst er afløst af lavvækst. Tiden, der venter, byder på hårdt arbejde, svære
løsninger og fælles afsavn.

Sidste år skrumpede vores økonomi med 5 procent.. Det er mere end under de
to oliekriser. Det er mere end under Vietnamkrigen og Koreakrigen. Det er det
95 største tilbageslag for dansk økonomi siden Anden Verdenskrig.

Det kan mærkes. Og det gør ondt.

På to år har Danmark mistet næsten 200.000 arbejdspladser. Det betyder, at
100 hvert tiende job i den private sektor er forsvundet. Langtidsledigheden er
tredoblet. Det samme er antallet af tvangsauktioner. Antallet af familier, som
bliver sat på gaden, er vokset med 30 procent.

Før krisen var der 200 virksomheder, der gik konkurs om måneden. Nu er der
105 600.

Jo krisen kan mærkes. Og ikke bare nu. Men også i årene der kommer. Den har ændret dansk økonomi og vores fælles muligheder.

110

Den opsparing, vi troede, vi havde skabt i fællesskab, er væk. Den balance, vi med møje og besvær havde fået bygget op gennem årtier, er på få år forsvundet.

Og hvorfor?

115

Det er rigtigt, at krisen kom udefra. Men det er også rigtigt, at Danmark var et af de første lande, som kom i recession, og vi er et af de sidste, som kommer ud af krisen.

120 Det er rigtigt, at krisen har slået et hul i statskassen - for uanset farven på regeringen, så var arbejdsløsheden desværre steget.

Men ingen kan benægte, at uden de ufinansierede VKO-skattelettelser i 2003 og 2007, så havde balancen i budgettet været en anden. Uden skattelettelserne var kommunerne ikke blevet ført ud i de enorme sparerunder, som ligger lige om hjørnet. Skolelærere, pædagoger, sygeplejersker og SOSU-assistenten kunne have beholdt deres job.

130

Vi havde ret, da vi sagde, at sidste valg handlede om skattelettelser eller velfærd.

Danskerne fik at vide, at de kunne få begge dele. Den køber ingen igen.

135

Og vi har ret, når vi siger, at næste valg kommer til at handle om, hvilken vej ud af krisen Danmark skal vælge. Der er to veje for dansk økonomi. Der er den forkerte vej, og der er den hårde vej.

140

De to personer, som bestemmer i Danmark i dag, har uden at blinke valgt den forkerte. Med al deres kraft og magt har de sat Danmark på en kur, som vil gøre ondt værre.

145

Lars Løkke Rasmussen og Pia Kjærsgaards såkaldte genopretningspakke er intet andet end VKOpanik før lukketid. De er i gang med at vedtage en finanslov, som betyder flere og ikke færre arbejdsløse.

10.000 danskere får næste år en rudekuvert, der indeholder en fyreseddel, fra

regeringen og Dansk Folkeparti. Og rudekuverterne vil blive delt ud i både den private og i den offentlige sektor.

150 For når man starter med at afskedige i kommunerne og i regionerne, så betyder det færre kunder i den lokale Brugs og længere mellem opkaldene hos mekanikeren, tømreren og elektrikereren.

155 Regeringen mener i ramme alvor, at det er nu, vi skal spare på uddannelsen til vores børn og unge.

De næste 3 år vil man skære 4 milliarder kroner på forskning og den viden, som skal gives videre til den næste generation.

160 Regeringen tror, at der kommer vækst igen, hvis vi skærer dybt i velfærden og uddanner arbejdsløse i at finde deres indre ugle.

165 Og hvad er regeringens kur for at få skabt ny velstand? Det virker som en dårlig vittighed: Men nej, den eneste plan regeringen har lagt frem, er endnu flere skattelettelser til bankerne og de store virksomheder.

170 Men ved I hvad: Skattelettelserne virkede ikke første gang. De virkede ikke anden gang. Og de kommer heller ikke til at virke tredje gang. Vi har ikke noget mod skattelettelser. Men der skal være råd til dem. Og de skal være retfærdige.

175 Derfor er jeg næppe den eneste, som har svært ved at forstå, hvorfor de banker, som var med til at drive Danmark ind i krisen, nu skal belønnes med skattelettelser i millionklassen, samtidig med at børnefamilierne skal stramme livremmen ind.

Jo, det kan da godt være, at regeringen er god til at skabe vækst - bare ikke i Danmark.

180 Der er 31 medlemmer af OECD. Og der er kun et af disse lande, som de næste 15 år får en lavere vækst end Danmark. Det er Japan.

Sverige, Norge, Finland, Mexico, selv Italien vil have mere gang i økonomien end os. Der er ingen grund til at være imponeret.

Regeringens vej, er en forkert vej for Danmark.

Men måske er det ikke fair og rimeligt at kritisere Lars Løkke og Pia Kjærsgaard. For ingen er forpligtet udover sine evner. Og den egentlige tragedie i dansk politik er vel, at Lars Løkke og Pia Kjærsgaard gør det så godt, som de kan.

De troede vitterligt, at det var nordkoreansk at stille krav til bankerne - lige indtil de blev klogere og gjorde det selv.

De troede jo på, at det var en dårlig ide at udskyde skattelettelserne - altså indtil de gjorde det selv.

Og lige nu tror Lars Løkke, at det er ham, som bestemmer om Dansk Folkeparti skal med i regeringen eller ej - og det vil han gøre, lige indtil den dag Pia Kjærsgaard sidder ved siden af ham som kulturminister.

Efter 9 år med magten, hvad ligner regeringen så? De ligner præcis en regering som har været 9 år ved magten.

Den tramper af de samme nedtrådte stier. Nye ideer bliver afvist, fordi de ikke stod i det oprindelige ringbind fra Skals. Det eneste, som efterhånden er stærkere end den lim, der klæber dem til taburetterne, er deres frygt for at tabe det kommende valg.

Men Danmark har ikke brug for vankelmodighed og melankoli. Danmark har brug for beslutsomhed og lederskab. Den modløshed, som gennemsyrrer panikpakken for Danmark, skal erstattes med virkelyst og entusiasme. I stedet for at sætte i stå skal vi sætte i gang.

Sammen med SF har vi fremlagt en ambitiøs og gennemarbejdet plan for dansk økonomi. Det er en Fair Løsning. Og lad det være sagt med det samme; det er en svær løsning.

Den vej, som vi ønsker at betræde sammen med resten af den danske befolkning, er en hård vej. Det er en vej, som vil kræve noget af os alle sammen.

En fair løsning bygger på et grundlæggende princip: Vi løfter i flok. Hvis alle vil yde et bidrag til at få Danmark ud af krisen, behøver ingen at blive ramt

225 uforholdsmæssigt hårdt.

Hvor regeringen vil spare os ud af krisen, vil vi arbejde os til ny og varig velstand. Danmark har en stærk tradition for at finde fælles, ansvarlige løsninger på de største økonomiske udfordringer. Lige nu og her skal vi have væksten tilbage for
230 fuld kraft.

Derfor foreslår vi, at vi fremrykker offentlige investeringer næste år for 10 milliarder kroner. For er det ikke nu, hvor mennesker går ledige, at vi skal renovere vores kloakker, sætte vores skoler i stand og bygge nye hospitaler.

235

Vi løser de opgaver, vi alligevel skulle løse før eller siden.

Det vil skabe job i den private sektor. Det vil holde hånden under beskæftigelsen. Danmark skal på arbejde igen.

240

Men når væksten er tilbage, så står vi med en ny fælles udfordring. Vi bliver flere ældre og færre på arbejdsmarkedet. Der bliver færre til at betale for velfærden. Vi har hørt om den såkaldte demografiske udfordring, så længe vi kan huske.

245 Vi løste en stor del af den i velfærdsforliget i 2006. Et forlig som kun kom i stand, fordi vi tog lederskabet.

Men regeringens har soldet en stor del af gevinsten op på ufinansierede skattelettelser. Vi vidste det i forvejen, men det står tindrende klart i dag: Kun en
250 socialdemokratisk ledet regering kan skabe varig balance i vores økonomi.

Men vi kan ikke gøre det alene. Vi må hjælpes ad. Danmark er et lille land, som er stærkest, når vi samarbejder. Når vi på tværs af modsætninger skaber et interessefællesskab, hvor alle føler sig forpligtet til at bidrage og tage et
255 medansvar.

Den borgerlige blokpolitik har skadet Danmark. Mens det gik godt, havde vi mindre brug for hinanden. Nu hvor det går dårligt, er der pludselig noget vi mangler. Nu betaler vi prisen for at have en regering, som har svigtet alle andre
260 end sine faste støtter. Mistillid stiller sig i vejen for brede løsninger.

90 mandater er nok til at beholde magten. Men ikke til at lede Danmark

gennem en krise.

265

Nogle er måske fristet - andre er skræmt - ved tanken om, at det efter et regeringskifte er den anden halvdel af Danmark, der får frit spil.

270 At det efter 9 år med store skattelettelser til de bedst stillede, med lukrative hjælpepakker til landbruget, med slap regulering af bankerne og massiv overbetaling af de private sygehuse, endelig er tid til forbrugsfest i den offentlige sektor, flere på overførselsindkomst - og uindskrænket fagforeningsvælde på arbejdsmarkedet.

275 Men sådan bliver det ikke.

Jeg vil gerne sige her i dag: Jeg vil ikke fortsætte blokpolitikken. Det er der ikke råd til. Det virker ikke. Det kan vi simpelthen ikke tillade os.

280 Jeg ønsker at lede en regering, der arbejder for hele Danmark. Hver dag. Vi erstatter ikke en dødssyg blokpolitik med en ny blokpolitik.

285 Jeg vil rette op på VKO-flertallets uretfærdigheder. Kræve et større bidrag af de allerbedst stillede. Derfor en millionærskat. Give de dårligst stillede en ny chance i tilværelsen. Sætte gang i beskæftigelsen. Beskytte økonomien mod den grådighed, der førte til finanskrisen. Passe bedre på miljøet. Gøre mere for klimaet. Investere i bedre sygehuse. Satse på uddannelse. Styrke den danske arbejdsmarkedsmodel. Rette op på den skæve fordeling - og give almindelige lønmodtagere en lille ekstra belønning for at gå på arbejde.

290

Men jeg kan ikke love de mange, der støtter en ny regering, at de vil få magten for sig selv. Jeg kan ikke engang garantere dem mod nye krav på vejen ud af krisen.

295 Det jeg kan love er, at vi vil genopbygge tilliden mellem befolkning og politikere. At vi vil genindføre respekten for mindretallet, og at vi vil genopfinde kompromisets kunst.

300 At indgå aftaler, at række hånden ud til samarbejde, at give indrømmelser til sine modstandere, er ikke et udtryk for svaghed. Det er et udtryk for moderne politisk ledelse. Det er en styrke, som Danmark mangler.

305 Vi tager befolkningen alvorligt. Vi tager ansvaret alvorligt. Derfor vil et nyt flertal genskabe det samarbejdende folkestyre. Ikke alene i Folketinget. Men i hele Danmark.

310 Vi vil række ud og gennemføre fire ny forpligtende samtaler og aftaler, som skal få Danmark ud af krisen. Et nyt flertal vil bygge fire stærke alliancer for fremtidens Danmark. En alliance med erhvervslivet. Med den offentlige sektor. Med de unge. Og ikke mindst med lønmodtagerne.

315 I foråret sagde lønmodtagernes organisationer ja til at gennemføre reformer på arbejdsmarkedet for 15 milliarder kroner.

Jeg gentager: 15 milliarder kroner.

320 Ikke for min skyld. Men for Danmark. For at bidrage til og få indflydelse på den genopbygning af dansk økonomi, som alle lønmodtagere i sidste ende er afhængige af.

De 15 milliarder svarer til, at vi hver især arbejder en time mere om ugen, eller - tør jeg sige det - 12 minutter ekstra om dagen. Med fuld løn naturligvis.

325 De 15 milliarder er ikke et tilfældigt beløb, vi bare slynger ud. Nej, det er regeringens egen Arbejdsmarkedskommission, som slår fast, at hvis vi er parate til at yde den indsats, så vil det være gevinsten. Så kan vi nedbringe underskuddet og afdrage gælden ved at sikre statskassen flere indtægter.

330 I stedet for at skære ned.

Sammen med lønmodtagernes organisationer har vi påtaget os en bunden opgave.

335 Den vil blive løst.

For hvis ikke vi når målet. Hvis ikke vi sammen er i stand til at arbejde os ud af gælden. Så kommer pengene til at mangle i regnskabet. Og så bliver resultatet nedskæringer, og et endnu stærkere pres for at forringe efterlønnen.

340

Der er mange, som vil skabe tvivl om det kan lade sig gøre. Men de begår den fejl, at de forveksler regeringens almindelige uduelighed med lønmodtagernes enorme ansvarsfølelse.

345

De har glemt Staunings Kanslergadeforlig. De har glemt Krags Helhedsløsning. Og for den sags skyld Schlüters Fælleserklæring.

350

De har glemt, hvordan vi nogensinde er blevet et af verdens rigeste og mest harmoniske samfund.

De har vænnet sig til, at politik kun handler om næste valg. Aldrig om næste generation.

355

De trænger til en tænkepause. På oppositionsbænkene.

360

Opbakningen til en trepartsaftale er det første skridt mod en ny ansvarlighed i dansk politik. Det er mere værd end alle Venstres løfter og valgprogrammer. Jeg takker hele fagbevægelsen og funktionærerne for at tage ansvar. Det er et bidrag, som alle politiske partier burde anerkende.

365

Vi har også brug for at bygge en alliance med den offentlige sektor. Vi er stolte af de små mirakler, der hver dag sker på vores hospitaler, skoler, plejehjem, daginstitutioner, politistationer og i vores socialcentre. Men vi må bruge hver eneste skattekrone med respekt og med omtanke. Med en forpligtende bevidsthed om at ressourcerne til den offentlige sektor altid er knappe, og at den offentlige sektor altid skal være effektiv.

370

Derfor skal midlerne prioriteres bedst muligt. Og derfor skal vi levere resultater. Det skal være målet for en alliance med den offentlige sektor.

375

Med kommunerne, regionerne, de offentligt ansatte og deres organisationer. Vi har brug for jer. Og derfor siger vi klokkeklart nej til regeringens nulvækst og nedskæringer.

Men vi beder også den offentlige sektor om at yde et bidrag til økonomisk genopbygning. Sammen med kommunerne vil vi finde effektiviseringer for 4 milliarder kroner.

Penge som kommunerne selv kan bruge til at sikre borgerne bedre velfærd.

Det kræver, at vi skaber nye udviklingsmuligheder.

385 Derfor skal kommunerne have bedre mulighed for at planlægge deres økonomi med flerårige aftaler og friere investeringsrammer.

Derfor skal der være mulighed for tilkøbsdeler.

390 Derfor skal vi gennemføre en gennemgribende modernisering, så der kommer mindre bureaukrati og regeltyranni.

Vi ønsker at give de offentlige ansatte et skulderklap og ikke et ekstra skema.

395 Sammen med regionerne vil vi værne om velfærdssamfundets kronjuvel: Den frie og lige adgang til sundhed. Jovist er der sket fremskridt i vores fælles sundhedsvæsen de seneste 9 år. Og jeg glæder mig med befolkningen over hvert eneste tiltag, som går i den rigtige retning.

400 Men jeg ærgrer mig over, at fremskridtene ikke er større. Og over, at regeringen systematisk har overbetalt de private hospitaler.

Kræft er vores værste folkesygdom. Det er en sygdom, som ændrer familier og former skæbner. Alligevel er vi efter 9 år med en regering, som siger, at den
405 arbejder for bedre behandling, fortsat langt efter vores nordiske naboer.

I dag har jeg sammen med Villy Søvnald gjort det klart, at et nyt flertal vil indlede en ny national kamp mod kræft. Vores mål er, at antallet af kræfttilfælde om 10 år er reduceret med hele 20 procent. Det er ambitiøst. Men det kan lade
410 sig gøre. Hvis vi vel og mærke betaler for det.

Derfor vil vi øge afgifterne for en pakke cigaretter med 10 kroner. Og hver eneste af de kroner vil gå til, at vi får verdens bedste kræftbehandling.

415 Vi vil bygge en alliance med de unge. I forhold til Danmarks unge og uddannelsessøgende har vi en særlig forpligtelse. Her skal vi bygge en alliance, som sikrer næste generation verdens bedste uddannelser - mod at de hurtigere begynder at yde et bidrag til arbejdsmarkedet og dermed til statskassen.

420

Det er helt afgørende for Danmarks økonomi - ja for hele Danmarks fremtid, at vi løser den opgave. Med mere og bedre uddannelse, kan vi løse næsten alle samfundsproblemer. Med mindre og dårligere uddannelse, har vi ikke en chance.

425

Ikke en chance for at skabe flere job. Ikke en chance for at lukke hullet i statskassen. Ikke en chance for at sikre bedre integration. Ikke en chance for at mindske uligheden.

430

Det har stort set alle andre lande indset. Mens Danmark har bevæget sig baglæns. Kun i 2 ud af 34 vestlige lande har færre - ikke flere - de seneste 10 år gennemført en uddannelse. Et af de to lande er Danmark.

Der findes kun ét ord for virkeligheden bag den statistik. Det er en skandale.

435

Alligevel fortæller regeringen os, at den kan sikre økonomisk genopretning med en politik, der betyder, at 4 ud af 10 kommuner sætter timetallet i folkeskolen ned. I flere kommuner betyder det, at eleverne mister et helt skoleår.

440

Det kan ikke fortsætte. Ingen skal være i tvivl: Et nyt flertal vil slutte 9 års massive svigt af ungdommen.

Vores politik er klar: Se 100 unge mennesker for jer. Ud af de 100 skal 95 have en uddannelse. Det vil vi måles på. Det vil jeg måles på.

445

Men de unge skal også løfte deres del af byrderne. Og derfor skal de hurtigere igennem uddannelserne. I Holland er 60 procent af de unge færdige med deres uddannelse, når de fylder 25. I Danmark er det kun 25 procent. Det kan vi gøre bedre.

450

Derfor skal de unge færdiggøre deres uddannelse et halvt år tidligere, end det sker i dag. Hvis vi når det mål, bliver Danmark rigere. Vi får en bedre konkurrenceevne og øget holdbarhed af de offentlige finanser.

455

Til gengæld er vi parate til at satse stort på de kommende generationer.

Med en folkeskolereform. To milliarder. til at løfte kvaliteten i folkeskolen -

bl.a. ved at indføre tolærerordning i folkeskolens mindste klasser. Med
460 praktikpladsgaranti. Med stærkere universiteter og flere uddannelsespladser.

Sidst, men ikke mindst, så ønsker vi en ny alliance med erhvervslivet. Vi rækker
en udstrakt hånd til dansk erhvervsliv.

465 Lad os bare være ærlige. Ordene mellem os og flere af erhvervslivets
organisationer har til tider været en smule knoppede. Men I skal vide, at et nyt
flertal ikke er bange for erhvervslivet - og erhvervslivet skal ikke være bange for
os.

470 Jeg tror, mange virksomheder netop i denne tid spørger sig selv, hvad de egentlig
har kunnet bruge en borgerlig regering til? Jo erhvervslivet har fået
skattelettelser. Jo de har fået alle de fine taler, som kan skrives i et
ministersekretariat. Og de har fået at vide; at nu skal de forkæles.

475 Kendsgerningen er, at selv om dele af erhvervslivet har fået det, de bad om, så
har alt for få virksomheder fået det, de havde brug for.

Regeringens eget Vækstforum har dokumenteret, hvordan vores
konkurrenceevne er blevet systematisk svigtet. Det er småt med fornyelse og
480 innovation.

Arbejdsudbuddet er for smalt. Der er for få nye vækstvirksomheder, og for lidt
konkurrence i Danmark.

485 Det kan ikke undre, at Danmark stille og roligt er gledet ned af listen over de
mest konkurrencedygtige lande, fra en 5. plads til en 9. plads. Det kan ikke
undre, at hvor Danmark for få år siden var verdens 6. mest velhavende lande, er
vi i dag kun nummer 11.

490 Fra vores kongres er budskabet til dansk erhvervsliv klart: I fortjener bedre.

Vi ved, at vækst og velstand skabes af virksomhederne og lønmodtagerne - ikke
af politikerne. Men vi ved også, at markedskræfterne ikke løser problemerne af
sig selv.

495

Jeg tror, man skal væk fra det gammeldags billede; at dansk politik er delt

mellem venstrefløjen og fagbevægelsen på den ene side, mod højrefløjen og erhvervslivet på den anden. At staten og markedet er hinandens modsætninger.

500

Det udspringer af et falsk verdensbillede, hvor politik forstås som et nulsumsspil.

505

Hvor det handler om at "forkæle" sine allierede - på bekostning af sine modstandere. Men sandheden er, at vi ikke har råd til at forkæle hinanden for fremtiden. Vi har brug for at stille krav til hinanden.

510

Nøglen til vækst og fremgang ligger i samarbejde. På tværs af traditionelle modsætninger. Det er den særlige danske vej til vækst og beskæftigelse.

Men efter 9 år med VKO-flertal, er Christiansborg blevet det svage led i samarbejdet mellem virksomheder, lønmodtagere og politikere.

515

Blokpolitikken har skadet dansk erhvervsliv og hindret de nødvendige reformer, der skulle have løst Danmarks udfordringer. Der er i dag ligeså mange på overførselsindkomst, som der var for 10 år siden.

Og produktiviteten står i stampe.

520

Opsvinget før finanskrisen blev en sovepude. Regeringen tog æren for fremgangen. Men realiteten var, at det byggede på en boble af lånefinansieret overforbrug. Det var fedtlaget og ikke muskelmassen i dansk økonomi, der voksede i det 21. århundredes første årti.

525

Derfor har vi også brug for at erkende, at der ikke er nogen vej tilbage til de gode tider før krisen. Ny fremgang kræver en ny og stærkere indsats.

Rammerne er klare.

530

Bankerne og den finansielle sektor må give et større bidrag til resten af samfundet, som tog en enorm risiko for at sikre deres overlevelse. Det samme må de multinationale virksomheder, der ikke har betalt skat. Bankernes bidrag skal investeres målrettet på de områder, der betyder mest for fremtidens vækst. Det vil sige folkeskolen.

535

540 Samtidig er det vigtigt at slå fast, at det øvrige erhvervsliv samlet set ikke må eller skal belastes yderligere. Men det er ikke en garanti mod forandring. Vi ønsker en gennemgribende reform af erhvervsstøtten. Så pengene bruges effektivt. På at skabe nye muligheder for vækst - frem for at give kunstigt åndedræt til den produktion, der hører fortiden til.

545 Men det stopper ikke der. Vi vil i den kommende tid, punkt for punkt, udvikle en ny dansk erhvervspolitik. Sammen med SF, som deler en moderne opfattelse af behovet for at gøre en større indsats.

Når vi ved, at det er afgørende for danske virksomheder at få fodfæste på det kinesiske marked - hvorfor gør vi så ikke mere for at hjælpe dem i gang?

550 Når vi ved, at der er store muligheder for at tjene penge på de områder, hvor Danmark vælger at gå foran andre lande - som f.eks. vindmøller og grøn energi - hvorfor udvikler vi så ikke offentligprivate partnerskaber på langt flere områder?

555 Når vi ved, at mange virksomheder døjer med administrativt bøv, der koster vækst og arbejdspladser, hvorfor sikrer vi dem så ikke nogle håndfaste rettigheder overfor systemerne?

560 Og når vi ved, at en lille åben økonomi, som vores, har brug for en fri udveksling af idéer og kvalificeret arbejdskraft - hvorfor lytter vi så ikke til erhvervslivets ønsker om mere smidige regler?

565 Et nyt flertal vil arbejde for at skabe fire nye alliancer, hvor vi stiller krav til hinanden og rækker ud til hinanden. På tværs af Christiansborg og ud af Christiansborg. Det er fire alliancer for fremtidens Danmark.

Det er vores måde at lede landet på. Det er vores måde at skabe forandring.

570 Rygraden i et nyt flertal er Socialdemokraterne og SF. Vi har indledt et historisk samarbejde. Ikke kun på Christiansborg. Men også lokalt og regionalt. Og når vi efter valget til kommuner og regioner sidste år fik et Danmarkskort, der aldrig har været så rødt, skyldes det ikke mindst vores samarbejde med SF.

Vi fik 49 borgmestre, og vi fik formandsposten i fire ud af fem regioner. Vi nåede vores ambitiøse mål i de fire store byer. Socialdemokraterne er igen

Danmarks store parti.

Sammen med SF har vi vist befolkningen, at de kan regne med os. Vi har vist, at vi står for en ansvarlig linie. Jeg glæder mig til at dele regeringsansvaret med SF.
580 Et nyt flertal bliver et stærkt flertal.

Jeg vil også gerne sende en hilsen til vores venner i Det Radikale Venstre. Vi lytter til jer. Og vi stoler på jer. Vi ved, at I lige så brændende som os ønsker en ny vej for Danmark.

585

I er et parti med en stolt og lang historie. I er altid parate til at tage ansvar. Og derfor vil I altid være velkomne i en socialdemokratisk ledet regering. Om I deltager, er jeres beslutning, og vi vil respektere den uanset udfaldet.

590 Kære kongres. Det er altid særligt at stå, hvor jeg står i dag. Det største privilegie for Socialdemokraternes formand er at aflægge beretning til partiets højeste myndighed.

Det er en stor ære, som jeg nu på 6. år går til med ydmyghed og i respekt for de
595 kæmper, som har stået her før mig.

Men i år er det helt særligt og meget personligt.

De seneste måneder er der blevet stillet spørgsmålstejn ved den måde, jeg og
600 min familie lever på.

Vi er blevet beskyldt for at være skattespekulanter, fordi Stephen tilfældigvis har fået et job i Geneve, og derfor bor og betaler skat i Schweiz. Beskyldningerne har været lige så grove, som de har været urigtige.

605

De har slidt på os alle. Og jeg skal sige i dette sluttede selskab, at når jeg derhjemme ser på min dejlige mand, så har ordet skat fået en ny betydning.

Vi kunne naturligvis ikke leve med anklagerne og den systematiske tvivl, som
610 bevidst blev skabt, og derfor bad vi SKAT om en komplet og fuldkommen undersøgelse.

Sidste fredag kom vurderingen. Den viste, at Stephen ikke har haft mulighed for

615 at betale skat i Danmark hverken i 2007, 2008 eller 2009. I dag ved vi, at den eneste skattespekulation, man kan tale om i forbindelse med min families økonomi, er de spekulationer, som har fundet vej til B.T.s spalter.

Fredag var en god dag i min familie og på Christiansborg. Men det var først og fremmest en god dag, fordi jeg levede op til jeres tillid. Jeg har på intet tidspunkt haft ondt af mig selv eller tænkt på, om det var det værd. I kan regne med mig, når bølgerne går højt.

Det som for alvor har pint og ærgret mig ved denne sag er, at I har brugt tid og engagement på mine private forhold, i stedet for at slå for et nyt flertal.

Jeg vil gerne sige tak for den enorme støtte, jeg har fået fra hele partiet. Den har været uvurderlig.

630 Den har rørt mig dyb. Og den har gjort mig stolt over vores parti.

Kære partifæller. Tak.

635 Kan vi vente flere angreb på min person. Desværre ja? For det vil altid være sådan, at vores modstandere vil bekæmpe Socialdemokraternes formand med alle de midler, som findes i det politiske våbenkammer. Der er altid et eller andet galt. Enten er brillen eller panden for tyk, eller også er håret for langt og løst eller cykelhjelm for lille.

640 Kampmann og Krag var ufolkelige. Anker for folkelig. Svend var for hurtig. Poul for grundig. Og Mogens for ansvarlig. Jo, der er altid et eller andet galt.

Det mest utrolige er dog, at dem, som er mest optagede af debatten om, hvad det vil sige at være en rigtig socialdemokrat, først og fremmest er vores modstandere.

Og det kan undre.

650 Vi kunne aldrig drømme om at sige, at man er en dårlig venstremand, bare fordi man ikke er vokset op på en gård, hvor høsten altid slog fejl.

Vi kunne aldrig finde på at sige, at kun mennesker, som er født i et

grossererhjem med gartner, kok og chauffør, er gode konservative.

655

Og vi kunne slet ikke finde på at sige, at man ikke kan bo i Gentofte og have en sommerresidens på en dejlig ø i Grækenland og samtidigt stemme på Dansk Folkeparti.

660 Det er en gammeldags måde at tænke på. Det er fjernt for mig, at møde mennesker med forudfattede meninger om aner og position, og ikke med et åbent sind og nysgerrighed om evner og meritter.

665 Men lad os da bare slå fast, hvad det vil sige at være socialdemokrat. For det er ikke så svært.

Socialdemokrat er den, som støtter vores værdier om fremgang og retfærdighed for helt almindelige mennesker. Som støtter vores værdier, om at rettigheder og pligter følges ad som flod og ebbe.

670

Som anerkender, at mulighederne er skævt fordelt og føler en dyb forpligtigelse til at ændre den urimelighed. Socialdemokrat er den, som tror på det særlige og fantastiske i hvert eneste menneske.

675 Som tror, at et stærkt fællesskab kan skabe mere frihed for den enkelte. Og som vil slås dag ud og dag ind for hvert menneskes ret til at forme sin egen skæbne.

Og netop fordi kernen i at være socialdemokrat handler om værdier og holdninger, så er vi så forskellige som mennesker.

680

Der er overlægens søn, der er god til tennis. Der er knægten, som voksede op hos en enlig mor, hvis eneste indkomst var bistandshjælp. Der er kvinden, hvis forældre kommer fra Pakistan. Der er ham, som voksede op hos hårdtarbejdende skolelærere. Det er den fancy filminstruktør, der går på den røde løber. Eller hende, hvis mor gik hjemme, mens faderen knoklede på den lokale fabrik. Der er ham, hvis far havde arvet en formue fra sin far, som var spekulant på Børsen. Der er hende, som aldrig har kendt sin mor og far.

690

Og så er der mig.

Jeg står her i dag, fordi jeg for 30 år siden fik øjnene op for at mennesker bliver

695 diskrimineret på grund af deres køn og hudfarve. Fordi jeg i 80'erne så en borgerlig regering, som var ligeglad med de unge uden job, og lod mennesker blive tabt på gulvet.

Fordi jeg for snart 20 år siden så et Europa i opbrud. En mur mellem mennesker, der faldt. Et Balkan i blodig krig.

700 Jeg blev socialdemokrat, fordi jeg ønskede at tage et ansvar. Og ja, jeg indrømmer det gerne. Jeg er ikke født til at være socialdemokrat. Jeg har selv valgt det.

705 Jeg blev socialdemokrat, fordi vores værdier er de samme, som jeg mødte omkring spisebordet i Ishøj. Ingen af mine forældre kunne dengang drømme om at stemme på vores parti, men de fyldte mig med drømme, jeg i dag deler med jer.

710 Nemlig en respekt for forskelligheden hos hver enkelt af os, og en dyb tro på, at alle mennesker rummer kimen til store bedrifter. I mit hjem var intet umuligt for mig og mine søskende. Og i vores parti er intet umuligt for det enkelte menneske.

715 Lad det være sagt en gang for alle. Der er ligeså mange veje til at blive socialdemokrat, som der er socialdemokrater.

Mange mennesker har valgt vores parti fra, fordi de ikke var sikre på os. Fordi de ikke rigtig følte sig hjemme. Til alle dem, siger vi i dag fra vores kongres:

720 Velkommen til. Vi er en broget flok. Vi kommer fra alle dele af samfundet og alle dele af Danmark. Og I er ikke bare velkomne, I er afgørende. Uden jer risikerer vi, at Danmark efter næste valg vågner op til et land, som var klar til forandring, men som fik fire år mere med stilstand. Vi risikerer at vågne op til et Danmark, hvor afstanden mellem landsdele og befolkningsgrupper bliver større
725 og ikke mindre. Og vi risikerer at vågne op til et Danmark, hvor Pia Kjærsgaard bliver vice-statsminister.

Men tro mig. Det må ikke ske. Og det vil ikke ske.

730 Danmark er klar til forandring. Og vi er klar til at stå i spidsen for den

forandring.

Kære venner.

735

Jeg ser en beslutsomhed i jeres øjne. Jeg ser en vilje til at vinde. Jeg ser kvinder og mænd, som er parate til at løfte ansvaret. Jeg ser en alvor, som udspringer af en viden om, at vi er tæt på at nå vores fælles mål.

740

Ingen skal være i tvivl om, at vi vil se den mest beskidte valgkamp i mands minde. Meget er på spil. Regeringen har millionerne i ryggen. Og de vil bruge dem. Halve rygter vil blive til hele løgne.

745

Når vi siger, at jorden er rund, vil de sige, den er flad. Når vi siger, at vand løber nedad, vil de sige, at det løber opad. Og når vi siger, at $2 + 2$ er 4 vil Claus Hjort sige, at forudsætningerne for regnestykket har ændret sig.

750

Dem om det. Bitterhed og surhed er en trist cocktail. Og den er uegnet til at lede Danmark. Vi glæder os til at møde befolkningen. Vi glæder os til at banke på døre.

Vi har været i gang siden EP-valget og valget til kommuner og regioner sidste år.

755

På få måneder bankede vi på 350.000 familiers døre. Og mange steder opnåede vi den største tillid en politiker kan opnå, nemlig at blive lukket indenfor i en families hjem.

760

Vores samtale med Danmark bliver ved. Vores mål er klart. Når valgstederne lukker, så har Socialdemokraterne banket på 500.000 døre i denne valgperiode.

Og selv om det vil kræve lange dage og korte nætter, så må det være sådan. For vores drøm for Danmark begynder og slutter hos den enkelte familie, i det enkelte hjem.

765

Vi går til valg på vores ideer, og vores vilje til at samarbejde.

Vi går til valg på vores ambitioner for Danmark.

Vi er klar.

Vi er klar til forandring.

Det bliver en god kongres.

775

Kilde

Fra prof. Robert Klemmensens private samling

Kildetype

Digitalt manuskript

780

Tags

Politisk tale, Socialdemokratiet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/helle-thorning-schmidts-tale-til-socialdemokraternes-kongres-2010>

785

790

795

800

805